

Příloha k diplomové práci – rozhovory

Obsah

Rozhovor: učitelka Květa	2
Rozhovor: žáci učitelky Květy.....	5
Rozhovor: učitelka Blanka	8
Rozhovor: žáci učitelky Blanky	13
Rozhovor: učitelka Zdena	16
Rozhovor: žáci učitelky Zdeny.....	20

Rozhovor: učitelka Květa

T: Kolik máte hodin českého jazyka?

U: My máme jen 4 hodiny češtiny. Je to strašně málo hodin. Já bych byla minimální pro 5 hodin týdně. Já považuji slohové cvičení jako to nejdůležitější a ta hodinová dotace není vůbec dostatečná. Ve slohu lze uplatnit všechno – ať už je to pravopis nebo větná stavba a vůbec vyjadřovací schopnosti.

T: Jaké je rozložení hodin?

U: Jsou 2 hodiny mluvnice, 1 hodina literatury a 1 hodinu slohu. Je to nedostatečné. Někdy si i třeba spojím hodiny – literaturu se slohem a snažím se integrovat literaturu se slohem. Samozřejmě, ne vždy se to hodí, ale pokud je téma, které se prolíná, tak je vhodné si ty hodiny spojit.

T: Jak probíhá zadání slohové práce?

U: Já to velmi zjednodušuju. Vycházím tedy z rámcového plánu a školního vzdělávacího programu a zadávání slohové písemné práce probíhá systematicky. Já začnu vykládat pro příklad popis uměleckého díla. Já tradičně, protože mám ráda Josefa Ladu, nechám děti na počáteční hodině sehnat obrázek Josefa Lady a pak defacto celé období žáky připravuju k písemné slohové práci. Oni si hledají informace o tom autorovi, to mají jako domácí úkol. Pak si to přečteme. Mají vždycky napsat souvislých 5 vět. Pak probíráme teorii, tzn. rozfázuješ obrázek na prostředí, střední část, pozadí, hlavní motiv. Žáci si popisují obrázky dle rozfázování a následně to dávají do vět. Žáci mají ke každé písemné práci přípravu. V závěru si sdělují, jaké pocity mají z obrázků. Nakonec uděláme nějaký závěr k tomu dílu. Od počátku se systematicky připravujeme k písemné slohové práci. Využívám i slohové práce starších žáků pro práci v hodině. U těchto prací si zkusíme i tvořit osnovu. Hlavně se mi osvědčilo dát žákům vždy téma, o kterém mají psát, poněvadž se mi několikrát stalo, že pokud žáci nemají jasné téma, o čem mají psát, nebyly to zpravidla dobré práce. Třeba, když někdo psal popis sochy, což navíc někde stáhl – ty obraty a jazyk – to prostě poznáš. Tady děti potřebují danou strukturu a pravidla.

T: Využíváte osnovu? Jak probíhá tvorba osnovy?

U: S osnovou bojujeme i v 8. třídě. Já teda vyžaduju osnovu. My si stanovíme pracovní osnovu – tedy obecnou, aby se dala využít na všechno – a pak si tu vlastní vytvoří každý sám dle svého příběhu, popisu apod. My si do té obecné osnovy píšeme, co má obsahovat, např. úvod, obecné informace, informace o autorovi apod.

T: Kolik slohů žáci píšou?

U: No, měli by psát 4, ale to se prostě nedá, takže se snažím 3 písemné práce s nimi napsat. Ideální jsou 4, ale většinou stihneme 2-3 písemné slohové práce za rok.

T: Jakou váhu mají pro tebe mají známky ze slohových prací?

U: Tu nejvyšší hodnotu. Já nedávám váhu deset, protože potom ten průměr odskočí jinam. Já si vystačím do šesti a slohu dávám nejvyšší váhu slohu. Přestože mají přípravu doma, tak ty práce nedopadnou dobře.

T: Známkuješ slohovou práci jednou známkou, nebo dáváš více známek?

U: Já dávám známky i z domácích úkolů – tedy když přinesou obrázek, seženou nějaké informace či něco napíší. Já se je tímto snažím motivovat. Oni mi ten domácí úkol přinesou, já jim ho opravím a dám jim z toho známku. Nevyžadují to povinně, ten může ten, kdo chce. A co se týče velkých slohových prací. Pokud je to slohově excelentní a je tam hodně chyb, tak lomím – jednu dám za sloh a druhou za pravopis. Ale většinou píšu jednu známku. U hodnocení upřednostňuju tu slohovou část, takže pokud je pár chyb, tak to toleruju. Ale třeba jednou jsem dala $\frac{1}{4}$, protože sloh byl excelentní, ale žák si to po sobě vůbec nepřčetl. Ty slohy jsou s domácí přípravou, proto pokud se žák připraví, většinou platí, že žák s výborným slohem má i pravopis správně. Většinou mám zkušenost, když to žák napíše slohově dobře, tak tam nemám chybu. Je to s domácí přípravou, tím rodičům, kterým na to záleží, tak to s těmi dětmi přečtou, udělají to s nimi.

T: Jaký je rozsah práce?

U: Nechávám to na nich. Já nestanovuji rozsah. Někdy jim říkám, aby to bylo alespoň na stránku i s osnovou. Ne vždycky to vyjde. Každý jinak píše – někdo má drobné písmo, někdo větší. Prostě chci, aby to mělo ty parametry – třeba v úvodu mají mít 5 vět. Někdo si třeba vybral velmi jednoduchý obrázek, tak toho moc nenapíše, ale pokud má hezké obraty, nepoužívá mít, být, použije duhovější prvky, tak jsem jim dala jedničku.

T: Jaká máš kritéria hodnocení slohových prací?

U: Od 6. třídy dostanou stylistické chyby. To mají v pracovním listu. Nesmí se jim opakovat slova v sousedních větách. Mám kritéria, je jich několik. Oni ode mě dostávají mé učebnice na míru. Já si dělám své kombinace různě. A pak opravuji pravopisné, gramatické chyby ze slohových prací. Já jim dám k tomu tématu. Odstraňujeme, učíme se, připomínáme ty nedostatky. Na začátku ode mě všichni dostanou takovouhle A4, tenhle ten formát, kde mají vypsáné ty, kterých se mají vyvarovat, třeba opakování zájmen, ukazovacích. Každý před každou prací je upozorňován na ty statistické nedostatky. Využívám třeba chyb, které se děti dopouštěly loni. Takhle s tím pracujeme. A zase tady já je připravím, u něj se dělají taková

cvičení. Zase do té charakteristiky chci, aby dostali ústní lidovou slovesnost, přirovnání. Takže tady s tím proto pracujeme, uděláme taková cvičení. Pak si vyberou sobě blízkou osobu a podle toho ji popíší.

T: Používáš nějaké značky při opravování?

U: Ano, to je všechno na tom listu. Všechno oni vědí, když je to stylistický potrhávám vlnovkou, když je to opakování slov mají dvojitou čáru, když mají pořádek slov, tak čísla, když jim něco chybí vidlička, máme domluvu, děti jsou s ní seznámeni a mají přehled.

T: Takže žáci díky tomu přehledu vědí, čeho se dopustili. Rozumí tomu?

U: Měli by. A když se mě zeptají, tak je vždycky odkážu na list nebo jim to vysvětlím.

T: Provozujete s žáky nějaké dílny psaní nebo podobné metody?

U: Jako občas do literatury, ale jako... Spíš jim to nechám jako domácí práci. Jako takové, já tomu říkám, tvořivé psaní. Ono to ty děti nebaví. Já to většinou nechám dobrovolně, já jim dávám ještě jako dobrovolné úkoly, a právě to jsou tyhle postavičky v literatuře. Protože, hele, dítě, které se sotva domluví, notabene máš tady děti ukrajinské, které začínají s češtinou a podobně.

T: Čtou žáci ty slohovky třeba nahlas nebo vyhodnocují si je navzájem?

U: Takhle, každou práci jim vyhodnotím. Já jim pod tu práci píšu občas komentář. Každou práci vezmu ústně. Samozřejmě musíš to dát tak, aby se jich to nedotklo, že jo. Takže někdy vytknu. Pak většinou chci, aby přičetl ten autor jednu, dvě práce, jenomže oni většinou nechtějí. Oni se stydí, takže to čtu já.

T: Když třeba náhodou se najde nějaký žák, který to chce přečíst nahlas, probíhá tam nějaké vrstevnické hodnocení?

U: Hele, tady spíš pomůže takové to vrstevnické učení se, že jako je nechám, aby se jako doučili, nebo učili se vzájemně. U toho hodnocení nechávám i třeba, když zkouším ústně, tak, aby děti ohodnotily. Takže, hele, abych ti teď řekla upřímně, ale to jsme to jako nedělali, protože na to nebyl prostor. Hodnotíme to, co se jim povedlo, že si to říkají v té hodině, ale bezprostředně ne, že by hodnotili tu slohovku.

T: Pokud žáci píšou slohovou práci doma, píšou ji v ruce, nebo na počítači?

U: Mně je to na druhém stupni jedno. Nechám je psát, jak jim to vyhovuje.

Rozhovor: žáci učitelky Květy

T: Kolik máte hodin českého jazyka?

Ž1: 4 hodiny

T: Jaké je rozložení hodin?

Ž1: Máme 2 hodiny mluvnice, 1 hodinu čtení a 1 hodinu slohu.

T: Jak probíhá hodina slohu?

Ž1: Paní učitelka nám donese pár ukázek, na které se můžeme podívat, a do toho dostáváme úkoly většinou na části toho, že si máme třeba na příští hodinu z toho připravit úvod, stát.

T: Tudíž tu samotnou práci píšete doma, nebo během hodiny?

Ž1: Nejdřív připravíme doma celou a pak ji přepisujeme ve škole.

T: Ta tvůrčí činnost probíhá tedy doma. Chápu správně?

Ž1: Ano, doma. Máme na to dostatek času, aby to taky nějak vypadalo.

T: Jak probíhá zadání slohové práce?

Ž1: Většinou máme ve škole připravené od paní učitelky dvě práce, se kterými pracujeme.

Ž2: Také nám vysvětlí popisy těch prací a pak máme tři domácí úkoly, u kterých máme vytvořit úvod, stať a závěr.

T: Takže vy na základě předložených prací vytvoříte nějakou osnovu, abyste viděli, jak to vypadá?

Ž2: Můžeme si vymyslet téma, třeba popis postavy a můžeme si vymyslet, jakoukoli postavu.

Ž1: A ty domácí úkoly, tak nám k tomu většinou i napíše, jestli je dobrý, potřebuje víc slov, nějaké chyby, nám tam většinou napíše.

T: Máte nějaký rozsah práce? Případně jak musí práce být dlouhá?

Ž2: No, mělo by tam být aspoň nějaký minimální počet odstavců, třeba 5, aby to nebylo úplně třeba 5 řádků. To máme třeba úvod, že tam má být aspoň 5 vět. A nějak jako nemáme předem daný počet slov.

T: Jak tvoříte osnovu k práci?

Ž1: Správně by měl každému odstavci odpovídat bod v osnově – úvod, vlastní stať a závěr. Záleží, co zrovna píšem.

T: Vy máte známky v bakalářích? Nebo kterou aplikaci využíváte?

Ž2: Škola online.

T: Výborně. Máte v aplikaci vidět, jakou váhu má daná známka?

Ž1: Ano, vidíme u každé známky.

T: Pokud dostanete známku za sloh, jakou váhu má taková známka?

Ž1: Sedmičku.

Ž2: Sedm nebo šest.

T: Nevíte, jakou nejvyšší váhu může známka mít?

Ž2: Asi ta sedmička nebo šestka. Slohová práce má mít největší váhu. Podle mě asi.

T: Jsou odstupňovány váhy jednotlivých slohových prací? Tedy delší sloh má vyšší váhu než ten s menším rozsahem?

Ž1: Ne, sloh má vždy stejnou váhu.

T: Stává se často během hodiny, že někdo nerozumí tomu, co má dělat?

Ž2: Většinou tam chvilka někteří nedávají pozor a jinak to chápou, většinou.

T: A pokud žák učivu nerozumí, jakým způsobem to probíhá?

Ž1: To dovysvětluje většinou.

T: Takže individuálně, že za nimi učitelka přijde, nebo ještě v rámci celé třídy?

Ž2: Většinou, když se jí někdo zeptá, tak to paní učitelka dovysvětlí a hodně používá tabuli pro pochopení.

Ž1: Vždycky opakujeme, a to se snad vždycky se zeptá, co jsme dělali minule, a pak nám vysvětlí nové učivo a případně ho ještě nějak podrobně vysvětlí, co na tom nechápeme.

T: Kolik píšete slohů během pololetí?

Ž2: Máme nějaké povinný, to by bylo jeden za čtvrtletí. No, a pak už máme nějaký za domácí úkol. Paní učitelka nás to vlastně nechá vždycky, ať si to připravíme doma. Není to povinný. Ale říkala, že v 8. nebo 9. třídě, že bysme si to napsali v hodině, abychom to nepsali doma s přípravou.

T: Máte ve třídě dysgrafiky?

Ž2: Já jsem dysgrafička.

T: Máš nějaké jiné hodnocení nebo můžeš použít pro napsání práce počítač?

Ž2: Všichni používáme počítač.

Ž1: Já taky.

Ž2: Připravíme si sloh na počítači a ve škole to přepisujeme. A paní učitelka pak zohledňuje dysgrafii u opravování, abych za nějaký chyby nedostala čtyřku.

T: Pokud píšete za pololetí 2 slohy, máte dvě velké známky, souhlasí?

Ž1: Ano.

T: Jak paní učitelka dle vás přihlíží k celkové klasifikaci? Mají v nich slohy důležitou roli?

Ž1: Myslím, že ano.

Ž2: Taky si myslím, protože máme z hodin slohu pouze malé známky za aktivitu a ty velké právě z těch slohových prací.

T: Když dostanete opravenou slohovou práci, co vše paní učitelka hodnotí?

Ž2: Jestli jsou tam odstavce, vlastně jestli je to stylisticky správně, aby tam nebylo velký množství slovesa být nebo se neopakovaly slovesa. Také pak nějaké gramatické chyby, ale většinou jde o tu slohovou stránku.

T: Pokud tomu dobře rozumím, v konečné známce paní učitelka vyzdvihuje slohovou část práce nad tou jazykovou – jako jsou pravopisné nebo gramatické chyby apod.?

Ž1: Myslím, že ano.

Ž2. Ano.

T: Co bych musel udělat/neudělat pro to, abych dostal pětku?

Ž2. Nenapsat ni nebo to zkopírovat z Wikipedie.

Ž1: My máme na ten sloh většinou 2 měsíce, tak když tam má někdo málo vět, dostane třeba čtyřku, protože ta práce neodpovídá té přípravě.

T: Když dostanete opravenou, rozumíte hodnocení? Využívá paní učitelka nějaké značky či komentáře?

Ž2: My na začátku roku jsme dostali takový papír, kde je vysvětleno, jak se opravují stylistické chyby nebo třeba gramatické a tak.

T: Rozumím. Tudíž jste předem domluveni, co která značka znamená, díky tomu se v tom orientujete a máte zpětnou vazbu, co je třeba zlepšit. Chápu to správně?

Ž1: Ano, značky si můžeme vždycky dohledat a víme, co jsme udělali špatně.

Ž2. Přesně tak.

T: Vzpomněli byste si na nějakou značku pro příklad?

Ž2. Třeba podtrženo vlnovkou, dvakrát podtrženo, někdy slovo přeškrtně. Na další si teď asi nevzpomenou.

T: Kolik dostanete známek z jedné slohové práce? Jednu, nebo dvě – za sloh a jazyk?

Ž1: Jednu známku za celou práci.

T: Pokud byste měli posoudit hodnocení paní učitelky. Myslíte si, že hodnotí spravedlivě?

Ž1: Ano.

T: Nikdy jste nebyli nespokojeni se známkou?

Ž2: Ne, takhle jak paní učitelka hodnotí, tak je to super.

T: Hodnotíte si slohové práce navzájem se svými spolužáky? Nebo čtete si práce nahlas před třídou?

Ž2: Moc ne, ale třeba když někdo chce, tak může svou práci nahlas přečíst.

T: Když ji někdo přečte nahlas, hodnotí práci i žáci, nebo jen paní učitelka?

Ž2: Jen paní učitelka, spolužáci ne.

Rozhovor: učitelka Blanka

T: Kolik hodin češtiny ve škole máte?

U: Máme dvě mluvnice, jedna literatura a jeden sloh. Pak máme tzv. hodinu čtení neboli rozvoj čtenářské gramotnosti. Dohromady tedy 5 hodin.

T: Ta pátá hodina je tedy zaměřena pouze na dílnu čtení? Není zahrnuta třeba i dílna psaní?

U: Ano, oficiálně je to dílna čtení. Akorát já je mám čtyři roky a pokaždé mají dílnu čtení a oni jsou už na mě nějak zvyklí. A letos jsem zkoušela s devátky, aby měli změnu, protože do dílny čtení se jim moc nechtělo, tak že si dáme letos dílnu psaní. Pak jsme to začali kombinovat, protože každému vyhovovalo něco jiného.

T: Jak ve tvém podání vypadá dílna psaní?

U: No, hele, to je docela oříšek, protože jsem naskočila tento rok do rozjetého projektu, kde mi nikdo nikdy neříká. A nějakým způsobem skrze ten projekt oni chtějí pomáhat školám v úspěchu. Že vlastně skrze dílny čtení, dílny psaní, a tak dále, a tak dále. Začala jsem si tu dílnu psaní dělat tak, jak jsem to cítila, pokus omyl a taky s nějakým ohledem na to, že jsou v devítce. Takže ze začátku to bylo, vlastně se to hodně podobalo dílnám čtení. Takže třeba jsem jim dala nějaký text se záměrem autora. Oni měli poznat, že tam je nějaký autorův záměr, buď někoho chce ovlivnit nebo prodat něco, reklama, já nevím co. A vlastně potom měli si třeba napsat svůj text, kde byl pod povrchem skrytý nějaký autorský záměr, nějaká manipulace nebo tak. To se moc nechytalo, ale je to třída, která je hodně výřečná, hodně v ní mají fantazii nápadů a tak. Takže jsem řekla, hele, tak si budete psát každý svůj příběh. A můžete ve skupinách, můžete jako jednotlivci a budete vlastně navzájem o tom jako diskutovat, pomáhat si, že si to dáte navzájem přečíst, jako betačtenáři. To chytilo hodně, to začalo bavit, samozřejmě vždycky se najdou jednotlivci, který nechytne nic. Takže jsme se několik hodin věnovali opravdu tomu, že jsme si vždycky na začátku hodiny řekli nějaké stručné zopakování, co probíhalo minulou hodinu, 30 minut psali a pak reflexe, s čím se třeba dneska potýkali, jestli nastali nějaké problémy při tom psaní, jaké otázky třeba řeší, jestli napsali, jestli dneska chytili tu nit a napsali dvě strany nebo prostě skončili v třech větách a tak. A pak jsme se další hodinu zase k tomu vraceli, jestli opravili třeba si nějaký ten text přečetli a že se jim něco nelíbilo, když si to teď po sobě přečetli po týdnu nebo po 14 dnech, jestli tam nastaly nějaké změny nebo jestli se s tím vším jako jsou v pohodě a vlastně se jim to líbí, co před týdnem vytvořili a pokračují dál. Takže takto to nějak probíhá.

T: Když přijdeš na hodinu s nějakým slohovým útvarem, jak probíhá nějaká práce s učivem nebo učení jako takové?

U: No tak ty devátáci, tím, že už je to hodně opakování, tak většinou šupnu text, který právě je na ten slohový útvar, a chci, aby to nějakým způsobem poznali. Takže to je nějaká evokace. A nebo jenom ho napíšu nebo nasdílím na interaktivní tabuli. Většinou se nějakým způsobem někam doberou, řekneme si, jak to poznali a pak jdou na nějakou teorii, kde jim řeknou osnovu, co tam má být, co nemá být a tak dále a tak dále. A nakonec tedy píšou svůj vlastní nebo případně mají nějaké cvičení, kde něco tvoří svého slohového útvaru. Někdy jednotlivě, někdy třeba ve dvojicích, ve skupinách a tak.

T: Jak probíhá zadání slohové práce?

No, já jim vlastně vždycky na tabuli, nebo řeknu jim to dopředu, ale řeknu jim téma. Nechci, aby se to jako úplně připravili dopředu, zvlášť jako umělá inteligence a podobně. No, za ty čtyři roky jsem jim domácí přípravu povolila minimálně. Teď jsem to udělala výjimečně s těmi devátáky, že vlastně si to mohli vzít i domů a dopsat to doma. Ale vlastně za celé čtyři roky to psali, vlastně jsem tomu vyhradila opravdu hodně času na těch hodinách, že to nikdy nepsali na čas. Víím, že jsou kolegové někteří, ať už tady, nebo jinde, tak opravdu na to dají 45 minut, nebo hodinu a půl a čus. Já to dělám tak, že opravdu si vyhradím dvě hodiny na to, řeknu jim to dopředu, a když to někdo za ty dvě hodiny nestíhá a já víím, že je to pro mě žádoucí a pro něj taky, aby to mělo tu kvalitu a ne kvantitu, tak mu opravdu poskytnu ten čas ještě v jiné nějaké další hodině, když ostatní pracují na nějakém pracovním místě. No a probíhá to tak, že vlastně já jim na začátku řeknu, co po nich chci, ve stylu, že vlastně proběhne nějaká jedna hodina teorie s tím, že oni pracují s nějakými texty, nějaká předpříprava osnovy a tak dále, odstavce, no a od té další hodiny vlastně já už jim řeknu jenom téma a to je všechno. A napíšu jim na tabuli, jak má vypadat hlavička, jsem taková, že hrozně chci, aby tam měli, protože víím, že je to nějaká příprava na střední školu, tak aby tam měli fakt jako napsané, že to je slohová práce, z jakého slohového útvaru, samozřejmě jméno, příjmení, datum, to téma, aby tam měli, teď zrovna píšeme slohový útvar vypravování a téma měli můj přijímačkový den. No a chci, aby tam měli osnovu, je mi jedno jestli před.

T: Osnova musí být součástí každé práce?

U: Ano, vždycky musí být. Aby věděli vlastně zvlášť v tom vypravování, třeba ten zvrát v ději, že tam může být, nemusí, a chci, když ho tam mají, aby ho měli i v té osnově, naopak, když ho tam nemají, aby ho v té osnově neměli, aby vlastně uměli s tou osnovou pracovat, aby věděli, k čemu ta osnova vůbec je, aby s ní uměli jako pracovat a aby si pohlídali trošinku ty odstavce. No a vlastně dám jenom to téma a chvíli. A to je všechno. A jejich úkolem je opravdu se popsat tu osnovu, například s domyslem a samozřejmě ten samotný děj. A samozřejmě některých se

doptávám, zda je vše pochopeno. Třeba jim dám ještě nějaké kritérium. Teď jsem jim dala kritérium, že tam musí být minimálně jedna přímá řeč.

T: Žáci mají k dispozici nějaké poznámky, v rámci té práce, že pro vypravování je typické to a to?

U: Většinou to děláme při té teoretické hodině předtím, Že si to všechno projdeme. A pak mají k dispozici jenom tu osnovu, že si ji nemusí pamatovat. Ale procházíme si třeba před tím, co by se tam mělo objevit, může objevit, na co by si měli dát pozor, že by se neměla opakovat, že by měli hledat jako synonyma. Takže si ještě říkáme třeba o některých slovech jako synonyma, jak to jinak nahradit, jak to jinak formulovat.

T: Kolik dáváš známek za slohovou práci?

U: Jednu, ale oni vždycky ví, že to je jako průměrná známka, když to tak řeknu, z těch více kritérií. Ví dopředu kritéria, už mě znají, takže sleduju samozřejmě, jestli splnili téma, jestli splnili slohový tvar, jestli splnili pravopis nějakým způsobem, odstavce, jestli to má smysluplnost podle osnovy, ale musím říct, že já ty slohovky známkuju hodně, hodně mírně.

T: Je pro tebe při opravování slohů důležitější jazyková stránka nad slohovou? Může se stát, že při vysokém počtu pravopisných či gramatických chyb dostane žák pětku?

U: Přemyslím, myslím, že jo. Dávám větší důraz na tu slohovou část než na mluvnickou. Nestane se. To je za mě prostě jakmile má větší počet pravopisných chyb, tak je to třeba o stupeň horší známka. Kritérium, které on nesplnil.

T: Vyjmenovala bys mi prosím ta kritéria?

U: Je to splnění toho téma, další je, že oni tam mají vlastně tu osnovu, to tam musí být, včetně nadpisu, teda spouště dětem chybí, když to furt opakujeme jako nadpis, takže to tam chci, to je další nějaké kritérium. Pak teda ten pravopis, pak odstavce, protože jedna věc je osnova a druhá věc jsou odstavce, jestli mají. A pak asi další kritérium, poslední víceméně je nějaký jako ta smysluplnost toho. Že vlastně za prvé to, co je v tom obsahově, v tom textu, je i v té osnově nějakým způsobem. A druhá věc je, že to jako obecně dává jako kontextem smyslu.

Protože taky se mi stává u některých dětí, že vlastně vůbec nevím, o čem píšou. Do toho pravopisu asi bych zahrnula těch pět kritérií mám s tím, že samozřejmě tam se potom odvíjí i to, jestli se jim neopakují moc nějaká slova. Já je chci posunout dál tou slohovkou a jim to takhle říkám. To, že mají celou červenou vlastně neznámá, že ji mají celou špatně. Ale že vlastně se snažím je někam posunout.

T: A když ty práce známkuješ, říkáš, že kroužkuješ, máš pro různé chyby, to znamená pravopisné, stylistické a tak dále, různé značky?

U: Chyby podtrhnu, čárky doplním a opakující se slova zakroužkuju. A já jim tam dávám ještě slovní hodnocení, aby věděli, proč se jim to zakroužkovala nebo o co šlo, tak jim píšu, že... Snažím se jim dávat slovní hodnocení, třeba oceňují práci s odstavci, příště si dej pozor, nebo příště doporučuji bla, bla, bla, a musíš dát pozor na časté opakování. Zkrátka se snažím to psát popisným jazykem. Takže nějaké shrnutí, co tam ten žák napsal, zároveň tak je jako doporučení pro příště na čem pracovat, na čem se zlepšit.

T: To každá práce obsahuje slovní hodnocení?

U: No, třeba z těch 27, bych jich řekla takových 20 a u 8, to jsou většinou žáci, kde je tolik chyb, že vlastně jako tam už nedokážu třeba říct ocenění. Nebo naopak jednička, ty tam nemají skoro nic, tak jim třeba napíšu skvělá práce.

T: Které učivo, v rámci českého jazyka, pokládáš za nejdůležitější?

U: Slohové. Pokud žáci nebudou chápat ta pravidla z jazyka, nebudou je aplikovat. Takže je to takový ten vyšší level a tímhle tím oni vlastně ukazují, jak se posouvají. Za mě je to nějaká jejich jako vizitka toho jejich učení češtinářského.

T: Kolik těch slohů píšete za pololetí?

U: No, já si myslím, že je to jedna za pololetí. Jedna velká za pololetí, někdy dvě. Záleží, jak máme nastavené plány. Průměrně bych řekla tři za školní rok.

T: A píšete i malé slohové práce?

U: Já z něj jako malé nepíšu, protože my používáme tady nově, poslední dva roky, pracovní sešity. A ten tam má jako hromady vlastně cvičeníček na, ať už menší nebo větší, právě na ty slovní útvary. Takže oni píšou a procvičují takhle ten slovní útvar skrze nějaké jako cvičení v tom sešitu. A pak vlastně to končíme tou slohovkou.

T: Jakou pro tebe má váhu slohová práce?

U: My to máme jako druhou nejvyšší. Mezi češtinářema jsme si to nastavili tak, že vlastně váha třeba 15 minutovky nějakého krátkého testu nebo zkoušení je 5, váha čtvrtletky a poletky je 10, a tohle jako je druhá nejvyšší, to je 8. Takže úměrně velká váha. Takže jsou to tři velké známky za sloh v průměru za rok, a když jsou nějaké ty menší v těch pracovních sešitech, to většinou bývá za práci v hodině, protože to není tak kvalitní od těch dětí. Častokrát to prostě udělají jen protože to mají mít, takže za to jim dám váha 3, což je za práci v hodině.

T: Když přineseš ty opravené práce do třídy, probíhá tam nějaké zapojení i ze strany žáků, že by se podíleli na hodnocení, že by se nějaké práce četli? Nebo že by se ohodnotily práce v rámci vrstevnického hodnocení či sebehodnocení?

U: Tohle nechávám hodně na nich. Já přinesu oznámkované ty práce, tak vlastně mají třeba takových pět minut na to si tu práci jako obecně projít, protože tam mají ode mě různé

poznámky, takže aby to do sebe nějak dostali a oni většinou sami od sebe jdou sdílet. Jako to, jestli to ukazují navzájem, smějou se, no a tak dále. A já to nechám na nich. Pak třeba shrnu vlastně ty nejčastější chyby nějakým způsobem, co se tam objevovalo, nejmenuju v žádném případě, kdo to dělal, jenom řeknu, většina z vás, nebo polovina, nebo pár z vás, prostě tam často měli, nebo tak. A pak od toho jdeme pryč a jdeme se učit. Takže už jsem řekla, že třeba 15 minut se tomu věnuji po začátku hodiny.

T: Sebehodnocení nějak provádíte?

U: Já s nimi dělám sebehodnocení skoro každou písemku, ale v menší míře. Že vlastně hodně testech oni mají, teď už to tam třeba ani nedávám, a oni se mě ptají, jestli to tam mají psát, a někteří tam píšou automaticky.

T: Dáváš nějaký minimální rozsah slohové práce?

U: Ano, rozsah dávám. To je jedna A4. Samozřejmě potom to přizpůsobuji různě, jakoby SVP nebo specifické poruchy učení, tam to většinou nechá na ně.

T: Mohou žáci s SVP psát sloh na počítači?

U: No, jako jsme si to užili v distančce, tak úplně ne, protože tam je to složitější spíš v tom, že když tam nemám asistenta, tak prostě není, kdo by s nimi šel do informatiky a hlídal je tam. Takže oni to píšou taky ručně, ale prostě mám to udělané tak, že mají čas, kolik prostě potřebují.

Rozhovor: žáci učitelky Blanky

T: Kolik hodin máte českého jazyka?

Z2: Máme pět hodin češtiny.

T: Jaké máte rozložení hodin češtiny?

Z1: No, teď to máme jinak, protože my jsme si mohli vybrat volitelné předměty s ohledem na přijímačky. Většinou to bývá třeba dvě mluvnice, jedna jako specifická dílna čtení a pak bývá jeden sloh, jedna literatura. A podle potřeby.

T: Jak probíhá takové zadání slohové práce? Zapojuje Vás?

Z1: Paní učitelka nás zapojuje docela dost. Probíráme nějakou látku, než tu slohovku napíšem, a probíráme to celkem zábavnou formou, píšeme slohoky na trénink. Pak si třeba napíšeme společně osnovu a napíšem to na tabuli.

T: Musí každou slohovou práci obsahovat osnova?

Z1: Není to povinná část. Záleží na paní učitelce.

T: Co taková osnova musí obsahovat? Nebo jakým způsobem ji strukturujete s ohledem na tu práci?

Z2: Má tam být nějaký nadpis, nějaká trochu hlavička nahoře. Pak do té osnovy dáváme klíčový slova nebo témata do statě, úvodu. Každý odstavec má zastoupený bod v té osnově pro naši orientaci.

T: Když píšete ty velké slohové práce, jakou významnou část má ta známka v Bakalářích?

Z2: Váha až 8.

T: Tedy tu nejvyšší?

Z1: Jako když je to fakt ta největší, tak je to určitě ta váha 8.

Z2: Váhu 5 nebo 6 má váhu taková standardní slohovka, takže 6 a 8 nějaké velké slohy.

T: Kolik píšete slohů obecně za to pololetí nebo za celý školní rok, věděli byste?

Z1: Píšeme vždycky jednu slohu. Třeba za... Myslím, že to máme psát za pololetí, nebo za celý rok.

Z2: Myslím, že na sloh se docela zaměřujem. Takže třeba velké dva nebo tři za pololetí a menší píšeme v průběhu nebo tak, který ani nemusí být známkový.

T: Kolik byste tak odhadovali, že máte těch známek za slohy za to pololetí?

Z2: Asi tři nebo čtyři většinou. Občas i víc.

T: Pokud dostanete opravenou slohovou práci, tak jak ji paní učitelka hodnotí? Je paní učitelka spravedlivá?

Z1: Řekl bych, že paní učitelka známkuje spravedlivě.

Z2: To, co ona hodnotí dobře, si myslím, hodnotí hodně objektivně. Pokud se držíme té osnovy, tak to nechává hodně na nás.

Z1: Hlavně abych dodrželi útvary a kritéria toho slohu.

Z2: Je tam známka, oprava nějakých gramatických chyb nebo tak, nějaká občas připomínka. A když má někdo zájem, tak hodně vysvětluje to hodnocení spolužákům.

T: Pokud byste měli ve slohu nějakou pravopisnou chybu nebo gramatickou, jak jsou opraveny? Má paní učitelka s vámi domluveny odlišné značky na opravu?

Z1: Myslím, že nějaké specifické značky úplně nejsou. Spíš většinou chyby potrhává. Nebo nám k tomu dá kratší komentář.

T: Kolik dostanete známek z jedné slohové práce?

Z2: Vždycky jednu.

T: Co považuje paní učitelka za důležité při udělení stránky? Je to jazyková stránka – pravopis, gramatika, nebo ta slohová – dodržení útvaru, kreativita?

Z2: Já bych řekl, že jestli je to gramaticky správně, tak to tam taky hraje velkou roli, ale když je to slohově kreativní a je tam vlastně nějaký nápad, tak si můžeme říct, že je to taky dobré.

Z1: Ale když jsou tam nějaké gramatické a pravopisné chyby, ale je to kreativní a je to útvary v pořádku, tak podle mě má slohová stránka větší důraz, než ta gramatika samotná.

Z1: Paní učitelka nám nechává vůbec spousta volnosti. Máme neomezeně volného místa, a lidi, kteří prostě mají i rádi slohovky nebo tak, tak se můžou vyřádit a ta zpětná vazba bude dobrá.

T: Máte s paní učitelkou stanovená nějaká kritéria, podmínky pro hodnocení práce?

Z2: Ano, máme. Paní učitelka nám vždycky řekne.

T: Když jsme u toho rozsahu, že vám nechává paní učitelka velký prostor, je i nějaké minimum, které musíte splnit?

Z1: Minimum bývá.

Z2: Většinou jedna stránka A4.

T: Jak probíhá hodnocení s ohledem na nějakou spolupráci v té vaší třídě?

Jestli třeba paní učitelka přijde, tohle byla dobrá práce, přečte ji před třídou, nebo spíš je to nějaké vrstevnické hodnocení, tedy hodnotíte práci svých spolužáků nebo probíhá nějaké sebehodnocení?

Z1: Ne. Nečteme ani se nehodnotíme navzájem. Ohodnotí nás pouze paní učitelka.

T: Dostali jste někdy opravenou slohovou práci, která by obsahovala nějaký komentář, nějaké slovní hodnocení?

Z2: Jo, to jsme tam měli.

T: Co takové slovní hodnocení obsahuje?

Z1: No, když je nějaké slovní hodnocení, tak většinou upozorní na nějakou chybu v tom textu, nebo tak.

Z2: Nebo co tam šlo udělat líp. Ale nejsou to jenom třeba chyby, ale i chvála, co zlepšit a tak. Ale záporný hodnocení říká spíš slovně, než že by to psala do toho komentáře.

T: Na počátku jste zmínili dílny čtení, jak probíhají? Máte i dílny psaní?

Z1: Tak většinou si něco čteme a pak je z toho nějaký výstup. Třeba napsat něco, o čem jsme četli.

Z2: Nebo teď jsme se pokoušeli napsat nějaké ty povídky nebo nějaký ten krátký příběh, Zároveň to probíhá normálně v hodině.

Z1: Máme velkou práci, jako dílnu psaní, kdy píšeme nějaké své vlastní dílo, povídku. To je na každým, co chce psát. Někdo píše nějaký vypravování, jedna spolužačka třeba píše básničky, poezii.

Rozhovor: učitelka Zdena

T: Kolik hodin máte českého jazyka?

U: Jo, stejně každý rok 5 hodin.

T: Jaké je rozložení těchto hodin?

U: Máme 2 mluvnice, jeden sloh a jedna literatura a dílna čtení.

T: Zapojuješ do hodin dílnu psaní?

U: Ne, dílnu psaní ne, jenom čtení.

T: Jak u tebe probíhá hodina slohu, výklad učiva?

U: Záleží jak kdy. Někdy si na textu ukážeme daný slohový útvar a co je pro něho charakteristický. Někdy to беру naopak, že si uděláme k nějakému útvaru myšlenkovou mapu a co je k tomu napadne. Pak tomu dám rámeček a něco jim k tomu vyložím. Děláme cvičení, ať už na tom, co najdu, nebo na něčem z pracovního sešitu, ale různě to kombinuju.

T: Když máte psát slohovou práci, jak probíhá zadání z tvé strany?

U: Když je ta práce větší a je známkováná, tak jim většinou zadávám témata dopředu, aby si to mohli promyslet. Můžou si napsat osnovu, to mi určitě nevádí. Oni to tedy většinou stejně neudělají, ale s osnovou nemám problém, zvláště třeba u podpůrných, cizinců, kteří někdy potřebují, aby se na nad tím dopředu zamysleli.

T: Kolik napíšete slohových prací za pololetí?

U: Za pololetí maximálně tři. Z nich jsou to dvě větší, jedna povinná a nějaký menší.

T: Jako třeba v rámci hodiny?

U: Jo, protože já třeba používám pracovní sešity a tam vyloženě mají zadání a mají na to celou stránku. To do toho taky počítám. A když se jim to povede, tak třeba na známku ohodnotím i tyhle menší, ale maximálně tak dvě.

T: Jaký je rozsah těch větších slohových prací?

U: 250 slov.

T: Takže dodržuješ těch maturitních 250 slov.

U: Jo, 250 slov.

T: Počítáš to?

U: No, on to člověk docela pozná, ale oni s tím nemají problém. Spíš kdybych zadala maximálně 250 slov, tak to většina z nich přesáhne. A podpůrný mají 150 slov a umyjou. Pak mají i slohy na doma. A jasně, vím, že jim s tím třeba někdo pomůže, ale furt to беру tak, že se tím učí psát. A poznáš to, když třeba využijí umělou inteligenci.

T: Takže se dá říci, že už to používají ve velkém?

U: No, ve velkém, to nevím, ale nachytala jsem někoho, kdo to zkopíroval i s tím formátem. Takže oni to tuší, že to s umělou inteligencí jde, ale neumějí to ještě úplně skrýt.

T: Když to shrnu, jsou tedy dvě velké známky, nějaká ta malá a pak za ten domácí úkol? Dvě? Tři?

U: Domácí úkoly teď už nefrčí, takže tak jedna známka za sloh na doma.

T: Jak hodnotíš sloh? Co je pro tebe důležité? Je důležitá ta stránka obsahu, nebo útvary, nebo stránka jazyková?

U: Poměrově asi nějak podobně. Určitě koukám na to, jestli to splňuje daný slohový útvar. Pak samozřejmě koukám i na pravopis, protože ten bývá problémem. Jsem sice mírná, ale rozhodně na to беру ohled. Pro ně je to dneska běžné, že napíšíou třeba „velkej“ a nepřijde jim to divný. I přes to, že se mají vyloženě zaměřit na to, že píšou slohovou práci a mají to psát spisovně.

T: Dáváš za slohovou práci jednu známku, nebo jich dáváš víc?

U: Já hodnotím ty kritéria. Dám vždy jednu známku.

T: Které to jsou, prosím? Máte je všichni češtináři stejné?

U: Ne, ne. To si nastavím sama podle daného útvaru. To znamená, že třeba píšeme vypravování, nastavím přesně splnění – spisovný jazyk, potom...

T: Promiň, že tě přerušuju, ty kritéria znají děti dopředu?

U: Jo, jo. Mají to vždycky nachystané v prezentaci i během toho, když to píšou. Je tam vše ohledně rozsahu, spisovnosti, pravopisu, dále že hodnotím třeba i slovosled a aby to na sebe navazovalo.

T: Kritéria jsou univerzální nebo je individualizuješ pro určitý úvar slohu?

U: Mám takovou sadu, kterou si vždycky upravím podle útvaru. Například když píšeme charakteristiku, máme tam používání barvitých slov.

T: Jak probíhá vyhodnocení slohové práce? Když přineseš opravené slohy do hodiny, mohou se jednotliví žáci spolupodílet na vrstevnickém hodnocení nebo sebehodnocení?

U: Jestli si dávají navzájem zpětnou vazbu?

T: Třeba když někoho zvolíš, ať přečte svoji práci a někteří vybraní žáci by se podíleli na tom, jak by to ohodnotili.

U: Tohle dělám v rámci hodin mluvnice nebo literatury, když píšeme něco kratšího. Když je to známková práce, je tam zhodnocení těch kritérií, je to zprůměrované a píšu tam kratší komentář.

T: Takže tvoje hodnocení tedy obsahuje jak tu známku, tak i to slovní hodnocení?

U: Nejdříve vyzdvihnu klady a pak doporučuji, v čem se zlepšit, na co se zaměřit.

T: Využíváš k opravě specifické značky? Že by sis rozdělila chyby gramatické od pravopisných a od stylistických?

U: Značky pro odlišení chyb nepoužívám.

T: Myslíš si, že ti žáci tomu rozumí, nebo se doptávají?

U: Moc se nedoptávají. Netváří se, že by nerozuměli tomu, co je na tom papíře. Že by nevěděli, co tam je špatně, nebo co tam je dobře.

T: Jakou váhu pro tebe mají slohy?

U: Ta jedna, kterou píšeme na konci pololetí musím dávat váhu 8 a těm čtvrtletním dávám váhu 6.

T: A těm malým? Dejme tomu těm z toho pracovního sešitu?

U: Když jsou to nějaká malá cvičení v hodinách, tak dávám váhu tři. Pak to případně hodnotím individuálně, když se jim práce třeba fakt povede a není to jen práce na 10 minut. Pro takovou práci v hodině dám klidně váhu 5, jinak je to běžně váha 3.

T: Když se podíváš na tu klasifikaci, co je pro tebe klíčové? Jsou to ty slohy? Můžou rozhodnout, třeba když má žák nerozhodnou známku?

U: Já ty slohy hodnotím dost mírně, takže jsou to určité známky, které ten průměr spíš zvedají, ale samozřejmě, když jsou mezi jedničkou a dvojkou, tak spíš přihlížím na ty větší testy, třeba z mluvnice.

T: Obecně, jak je pro tebe slohové učivo důležité? Jakou mu dáváš váhu?

U: Musím říct, že z těch čtyř částí asi nejmenší. Větší váhu dávám literatuře, kde se učíš pracovat s textem, kritickým myšlením. Dávám tomu váhu i z hlediska krátkodobého cíle, co se týká přijímacích zkoušek, kde ty texty jsou, a i proto tomu dávám větší váhu literatuře než slohu.

T: Integruješ nějak ty hodiny? Třeba, že spojíš mluvnici s literaturou nebo literaturu se slohem?

U: Asi ne...

T: Třeba když se ti například v literatuře namane pěkný text, navážeš na to?

U: To moc nedělám.

T: Zajímá tě maturitní hodnocení, jako A1, B2, B2, nebo tím vůbec nezaobíráš?

U: Vůbec.

T: Jak je to se sebehodnocením žáků v rámci jejich rozvoje? Jestli žáci nějakým způsobem reflektují sami sebe nebo svůj vývoj. Vidí třeba v těch slohách svůj rozvoj?

U: Zrovna u slohů sebehodnocení nepoužívám. Jsem zvyklá, že se třeba hodnotí v mluvnici.

T: Co tě zajímá v rámci toho sebehodnocení?

U: Do jaké míry si myslí, že tomu rozumí, jak jim to šlo, co pro ně bylo obtížné. To se dá zapojit i do těch cvičení v pracovním listě, kde na konci hodnotí. Tam to tedy hlavně používám.

T: Takže i pro tebe je to tedy nějaká zpětná vazba, na základě toho se na něco zaměříš.

U: Určitě.

T: Jak probíhá dílna čtení?

U: Čteme různé knížky, diskutujeme o nich. Žáci mají možnost do hodiny přinést vlastní knihu a seznámí ji ostatním žákům.

Rozhovor: žáci učitelky Zdeny

T: Kolik máte hodin českého jazyka?

Ž1: Pět hodin.

T: Jak jsou hodiny českého jazyka rozloženy, tj. mluvnice, literatura?

Ž1: Dvakrát týdně mluvnice, jednou čtenářská dílna, jednou sloh a jednou literatura.

T: Jak probíhá taková hodina slohu? Když třeba přijde paní učitelka do hodiny, řekne, že se bude probírat slohový útvar, například zprávu, jak to probíhá?

Ž2: Na začátku se nás paní učitelka většinou zeptá, jestli už o tom něco víme.

T: Nějaký brainstorming předpokládám.

Ž2: Jo. Potom paní učitelka pustí na tabuli prezentaci. Projedeme si ji, vysvětlí nám, co to je, dá nám nějaké příklady. Na konci hodiny se pak paní učitelka ptá na nějaké příklady a máme odpovědět, co jsme si zapamatovali.

T: Je v těch hodinách nějaká práce s textem?

Ž2: Většinou ano.

Ž1: Většinou dostáváme pracovní listy.

T: Když máte psát slohovou práci, jak probíhá zadání ze strany paní učitelky? Jak to specifikuje, co po vás chce, aby ta práce obecně obsahovala?

Ž2: Většinou nám paní učitelka řekne termíny, dané body co máme splnit, a to buď v hodině nebo do „classroom“, abychom si to mohli doma ještě přečíst.

T: Co ty body obecně obsahují?

Ž1: Minimální počet slov

Ž2: Nějaká formalita, barevnost, abychom tam nepsali nespisovná nebo nevýrazová slova.

T: Jak paní učitelka hodnotí slohové práce?

Ž2: Většinou nám každému pod tu slohovou práci napíše asi odstavec k samotnému hodnocení, co si o tom myslí, jak se nám to podařilo, na čem bychom mohli zapracovat. A většinou nám tam dala samolepku, jak se to povedlo.

T: Co obsahuje to slovní hodnocení?

Ž2: U mě to bylo třeba něco pozitivního, pak doporučení, co do příště zlepšit, třeba více slov, větší rozsah, nebo lépe to ukončit.

T: Kritéria tedy při každé slohové práci máte a paní učitelka vám je dopředu stanoví, chápu to dobře?

Ž1: Ano.

T: Jakou mají váhu slohové práce?

Ž2: Středně velký sloh má váhu 5. Pololetní sloh má váhu 8.

T: Jak vypadá paní učitelkou opravená slohová práce? Jsou tam speciálně známkové gramatické chyby, pravopisné chyby, stylistické chyby?

Ž2: Myslím, že tam hodnotí gramatické chyby. Když třeba napíšeme místo měkkého „i“ tvrdé, tak to potrhne. A nevím, jestli to paní učitelka počítá jako chybu, ale napsala mi tam poznámku k odstavci a započítala mi to jako mínusový bod. (5:00)

T:A jak poznáš, když je tam mínus bod?

Ž2: K tomu, co tam paní učitelka například kritizuje, napíše tam procenta, třeba 87 % ze 100 %.

T: A těm značkám, uvozovkám a obecně jak paní učitelka známkuje, rozumíte? Můžete k tomu mít nějaké otázky? Nebo se doptáte, co to znamená, proč jste dostali?

Ž1: Většinou ano.

Ž2: Kdybychom měli nějakou otázku a nepochopili, co jsme tam udělali špatně, pomůže a vysvětlí nám to.

T: Vy z toho slohu dostáváte jednu známku? Nebo třeba dvě známky? Jednu za obsahovou část, druhou za pravopisnou, gramatickou?

Ž2: Myslím, že jednu za všechno.

T: Myslíte si, že paní učitelka hodnotí spravedlivě?

Ž1: U nás ve třídě je hodně IVP a lidí, kteří potřebují asistenty, tak je to hodnocení trochu těžší. Když ale paní učitelka něco hodnotila, tak to hodnotila spravedlivě a nikdo si na nic z hodnocení nestěžoval.

T: Jaký je minimální rozsah té jedné slohové práce? Je to dané na slova, nebo na stránky?

Ž1: Je to na slova, kolem 250 slov

T: Říkali jste, že ty práce obsahují jednu známku, včetně slovního hodnocení.

Ž1: Jo, paní učitelka to nejdříve rozloží na více známek a potom z toho udělá jednu známku.

T: Myslíte si, že u hodnocení převažuje stránka obsahu nad pravopisem? Nebo naopak?

Ž1: Asi záleží na tom, jak je ten text celkově smysluplný. Pokud někdo napíše vyloženě dobrou práci a má tam pár gramatických chyb, tak převažuje ten samotný text. Pokud někdo napíše blbost a má to gramaticky správně, tak asi převažuje spíš ta gramatika.

T: Chápu to tak, že se paní učitelka tedy snaží nějakým způsobem vzít v potaz obě hlediska ve prospěch toho žáka.

Ž1: Ano.

T: Kolik slohů píšete za poletí?

Ž1: Vždycky ke konci pololetí píšeme větší a potom jeden, dva slohy.

T: Takže dva větší slohy a jeden pololetní sloh. Ze slohu máte tedy tři známky za jedno pololetí.

Ž2: Pak jsou ještě menší slohy, třeba v těch pracovních listech.

T: Jak vypadají cvičení v pracovních listech? Je tam prostor pro vaši tvůrčí činnost? Nebo je to spíše hravá metoda toho, jak se naučit ten daný útvar?

Ž2: Jsou tam cvičení, kde máme třeba spojovat nebo vybarvovat. Pak tam jsou cvičení, kde máme určovat, jaké je to sloveso, jestli dějové, fázové, nebo jestli je to příslovce, podmět...

T: Takže od skladby věty až k morfologii a podobně.

Ž2: Jo.

T: Myslíte si, že v kontextu všech známek, mají známky ze slohu pro paní učitelku větší váhu než známky, které dostanete z mluvnice nebo z literatury?

Ž1: U slohu máme větší prostor přemýšlet sami nad sebou. Můžeme si vybrat téma a vypracovat ho a paní učitelka na tom vidí, jak my uvažujeme nebo jakou taktiku zvolíme, proto má sloh asi větší váhu

T: Probíhá v hodinách literatury dílna psaní, práce s textem? Dochází ke spojování hodin literatury, mluvnice, slohu?

Ž2: V učebnici jsme si třeba vybrali text, z toho jsme vytahovali nejdůležitější body, abychom se naučili psát zápisky a měli jsme napsat nadpis jako hlavní téma toho textu.

T: Když paní učitelka přijde s opravenou slohovou prací do třídy, hodnotíte se navzájem? Máte zpětnou vazbu od svého spolužáka?

Ž1: Většinou si třeba říkáme, kdo by co na tom změnil a spolupracujeme na tom spíše celá třída najednou.

T: Takže se třeba přečte jedna práce a vy se pokusíte všichni nějakým způsobem to zhodnotit?

Ž1: Spíše se přečte zadání a všichni potom vymýšlíme, co by tam kdo napsal a potom z toho vyplyne, co by tam mělo být správně.

T: Hodnotíte sami sebe v rámci slohové práce? Vidíte tam svůj pokrok a zaznamenáváte si to?

Ž: Spíše se nás paní učitelka ptá, jestli se to nějak změnilo oproti minule, ale nikam to vyloženě nepíšeme. Jen si to říkáme.

T: Probíhá nějaké individuální zhodnocení, že by paní učitelka každého z vás obešla s tím hodnocením?

Ž: Spíše se zeptá, kdo by nám třeba chtěl říct, jak v tom kdo pokročil a tak. Když někdo individuálně přijde za paní učitelkou, tak se může v pohodě o tom pobavit.